

ÎNCHEIERE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Ceban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul, obligarea de a stabili și achita alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a menținut hotărârea din 11 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 24 iulie 2017 Mihail Ceban a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul nr. C-1092/17 din 24 iunie 2017, obligarea stabilirii și achitării alocației lunare nominale de stat pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 lei, încasarea diferenței de plată a alocației lunare nominale de stat pentru merite deosebite de stat, pentru perioada 01 iunie 2006- 11 ianuarie 2018 în sumă de 62 050 lei și a cheltuielilor de judecată. (f.d.1-5, 25, 36-37)

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a participat la acțiunile de luptă din Afganistan. La 31 iulie 1986 pentru merite deosebite a fost decorat cu distincția de stat a fostei URSS ordinul „Steaua Roșie”. Pentru distincția respectivă i se achită o alocație lunară pentru merite deosebite față de stat în mărime de 50 lei, cu ce nu este de acord. Or, conform prevederilor Hotărârii Parlamentului nr. 533-XII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorate cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., distincția de stat ordinul „Steaua Roșie” este echivalentă după importanță cu distincția de stat ordinul „Ștefan cel Mare”, pentru care se achită o alocație lunară nominală de stat în mărime de 500 lei, cum prevede art.22, alin.(1), lit. d) al Legii nr.190-XV din 08 mai 2003 cu privire la veterani.

Reclamantul a menționat că a depus în adresa CNAS cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea cuantumului alocației lunare nominale de stat pentru merite față de stat și achitarea acesteia în mod corespunzător. La 24 iunie 2017 prin răspunsul nr. C-1092/17 i s-a comunicat că temei legitim de stabilire a alocației nominale în mărime de 500 lei pentru ordinul „Steaua Roșie” nu este. Alocația nominală în cuantum de 500 lei este prevăzută doar pentru persoanele decorate cu ordinele „Ordinul Republicii”, „Ștefan cel Mare”, „Slava Muncii” de clasele I, II, III sau care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste. Mihail Ceban a catalogat răspunsul CNAS ca fiind ilegal, emis contrar prevederilor legii.

Prin hotărârea din 11 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Ceban. S-a recunoscut ilegal răspunsul CNAS nr. C-1092/17 din 24 iunie 2017, s-a obligat CNAS să stabilească lui Mihail Ceban o alocație nominală de stat pentru meritele deosebite față de stat în mărime de 500 lei lunar, începând cu 01 iunie 2006 (cu achitarea diferenței pentru perioada anterioară) până la achitarea efectivă a sumelor ce constituie restanța și s-a încasat din contul CNAS în beneficiul lui Mihail Ceban cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei. (f.d. 40, 44-50)

Prin decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către CNAS, s-a menținut integral hotărârea din 11 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 83, 84-84)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele de judecată au reținut prevederile art. 2 lit. b) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413 din 27 noiembrie 2003, privind căruia persoanele, decorate cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. echivalente cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin hotărârea Parlamentului nr.533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., beneficiază de alocațiile de stat corespunzătoare. Conform art.1 din Hotărârea Parlamentului nr.533-XIII din 13 iulie 1995 cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., beneficiază de drepturile respective, prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat ale Republicii Moldova. Astfel, distincția fostei URSS - ordinul „Steaua Roșie”, pe care o deține Mihail Ceban, după importanță corespunde distincției de stat a Republicii Moldova - ordinul „Ștefan cel Mare”. Art. 22, alin. (1), lit. d) din Legea nr.190-XV din 08 mai 2003 cu privire la veterani stabilește persoanelor decorate cu ordinele „Ordinul Republicii”, „Ștefan cel Mare” sau „Slava Muncii” de clasele I, II și III ori persoanelor care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste – o alocație de 500 de lei lunar. În conformitate cu art.19 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1413 din 27 noiembrie 2003 sumele alocației de stat pentru merite deosebite față de stat neachitate la timp din vina organului, care stabilește și plătește alocația, se plătește retroactiv fără nici o limitare,

La 20 decembrie 2018 CNAS a declarat recurs împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri. (f.d.97-100)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că instanțele de judecată au interpretat în mod greșit legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei. În opinia recurente, deși ordinul „Steaua Roșie”, pe care îl deține Mihail Ceban, a fost echivalat conform

importanței cu ordinul „Ștefan cel Mare”, acesta nu urmează să primească alocația de stat pentru meritele deosebite față de stat în sumă de 500 lei, ori Legea nr.190-XV din 05 mai 2003 cu privire la veterani nu prevede expres acest fapt.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 20 noiembrie 2018, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 07 decembrie 2018, expediată prin intermediul oficiului poștal părților la 10 decembrie 2018. CNAS a declarat recurs la 20 decembrie 2018, în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către CNAS este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că CNAS a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie

să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către CNAS asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă CNAS, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către CNAS, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas